

Istupanje prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivice Dačića na Otvorenoj debati Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija o očuvanju mira i bezbednosti na Bliskom istoku i Severnoj Africi koja je održana danas u Njujorku:

„Poštovani predsedniče,
Uvažene ekscelencije,
Dame i gospodo,

Čast mi je da učestvujem na današnjem sastanku Saveta bezbednosti posvećenom pitanju očuvanja mira i bezbednosti – rešavanju konflikata na Bliskom istoku i Severnoj Africi i borbi protiv terorizma u ovom regionu. Značaju ovog sastanka doprinosi i to što se on bavi nekim od najizazovnijih tema današnjice, koje su tesno povezane i sa migracionim talasom sa kojim se suočavamo. Želim da iskoristim priliku i posebno se zahvalim Ruskoj Federaciji, naročito ministru Lavrovu, na organizovanju ovog značajnog sastanka, čije održavanje potvrđuje neophodnost kontinuirane pažnje i posvećenosti članica UN-a pitanjima regionalne i globalne bezbednosti, upravo imajući u vidu da živimo u svetu rastuće globalne međuzavisnosti.

Aktuelna situacija na prostoru Bliskog istoka i Severne Afrike potvrđuje potrebu da se pojačaju zajednički napor za rešenje krize u cilju dugoročne stabilizacije regiona.

Region Bliskog istoka i Severne Afrike je u dužem vremenskom periodu poprište nestabilnosti koje karakterišu političke, socijalne, ekonomske, međuetničke i ideološke tenzije. Mnoge od zemalja ovog regiona postale su područja na kojima su u konstantnom porastu delovanje terorističkih grupa i nasilni ekstremizam. Očigledno je da ovakav razvoj predstavlja izazov ne samo za region, već za celokupnu međunarodnu zajednicu, kako sa aspekta mira i neproliferacije oružja, tako i sa humanitarnog aspekta. Nedostatak ozbiljnog procesa dijaloga zasnovanog na istinskoj spremnosti na kompromise dodatno doprinosi radikalizaciji prilika i jačanju tenzija i ekstremizama svake vrste.

Srbija je čvrsto opredeljena da odgovori savremenim bezbednosnim izazovima. Svesni kompleksnosti i povezanosti unutrašnjih kriza i njihovog uticaja na stvaranje prostora za razvoj terorističkih aktivnosti, odlučni smo da svoje napore koordiniramo na širem međunarodnom planu, sa ciljem sveobuhvatnog odgovora. U regionu Bliskog istoka i Severne Afrike, Srbija ima višedecenijske prijatelje, što je još jedan od razloga za naše opredeljenje za konstruktivan

doprinos, u koordinaciji sa našim partnerima širom sveta, suzbijanju teorističkih pretnji i nasilnog ekstremizma svake vrste, kao i dijalogu u cilju pronalaženja političkog, održivog rešenja za aktuelne krize u regionu Bliskog istoka i Severne Afrike. Snažno podržavamo koordinirano delovanje kroz institucije sistema Ujedinjenih nacija, koje su neosporan lider u svetskim okvirima na ovom planu.

Posledice ovih kriza osećamo svi. Talas migranata iz sukobima zahvaćenih područja sa kojim se suočavaju mnoge evropske zemlje nije mimoišao ni Srbiju koja se našla na glavnoj ruti ovih migratornih kretanja. Aktuelna kriza, prevazilazeći političke, kulturološke i administrativne granice država, pokazuje povezanost međusobno udaljenih područja u današnjem svetu, odakle proizilazi potreba za odgovornim i energičnim pristupom rešavanju ovog gorućeg pitanja i iznalaženju sveobuhvatnih i trajnih rešenja. Evidentno je da rešenje nije u parcijalnim i lokalno ograničenim koracima, već u saradnji i koordinaciji na širem međunarodnom planu i da je jedino pravo i efikasno rešenje stabilizacija kriznih područja, pre svega Bliskog istoka i Severne Afrike.

Poštovani predsedniče,

Iako, nezavisno od ovog novog talasa, na svojoj teritoriji ima 44.000 izbeglica iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, o kojima se brine već dve decenije, kao i 204.000 interno raseljenih lica sa Kosova i Metohije, Republika Srbija je na svim nivoima pokazala spremnost da se, u granicama svojih mogućnosti, uhvati u koštac sa situacijom i odgovorno uradi ono što je do nje. Postupanje Srbije prema ovim ljudima nailazi na pozitivne ocene širom sveta, ali Republika Srbija ovakav teret ne može da nosi sama, jer za tako nešto nemamo kapaciteta – ni smeštajnih, ni ljudskih, ni finansijskih. Od početka godine do 22. septembra u Republiku Srbiju je ušlo više od 170.000 registrovanih migranata, a nešto više od 500 njih je podnelo zahtev za azil.

Slažem se sa onima koji aktuelne događaje kvalifikuju kao još jednu masovnu seobu naroda, koji napuštaju oslabljene države, usled dugotrajnih političkih nestabilnosti, sukoba, loših ekonomskih prilika i jačanja delovanja terorističkih grupa. Evidentno je da postoje sistemski problemi koji uzrokuju da ljudi, u ovolikom broju i na ovaj način, napuste svoje domove. U procesu rešavanja tih problema podrška svih nas, članica najznačajnije multilateralne organizacije u globalnim okvirima, od presudnog je značaja.

Uvažene ekscelencije,

Današnji sastanak treba da iskoristimo za razmenu mišljenja i definisanje daljih koraka u cilju pružanja pune podrške stabilizaciji prilika u regionu, u skladu sa Poveljom UN-a i principima međunarodnog prava. Takođe, ovo je još jedna prilika da se podvuče jasna podrška i opredeljenost svih nas da se zemljama ovog regiona pomogne da iznađu načine za odgovor na aktuelne bezbednosne i druge izazove i zajedno, kroz izgradnju međusobnog poverenja, dođu do rešenja. U tom kontekstu jasno je da su koordinirani međunarodni naponi neophodni, naročito oni usmereni na podsticanje dijaloga i rešavanje političkih i bezbednosnih kriza. Bez dijaloga, uz podršku međunarodne zajednice, ne može se očekivati da bude pronađen adekvatan odgovor za produbljenu i multidimenzionalnu krizu sa kojom se suočavamo.

Pojačana aktivnost na promociji kulture mira i većeg uzajamnog razumevanja i poverenja u regionu mora biti promovisana zajedno sa podsticanjem veće otvorenosti ka ustupcima i kompromisu. Republika Srbija jasno pokazuje svojim primerom kakvi rezultati mogu biti postignuti kada se posvećeno radi na jačanju poverenja i tolerancije u regionalnim okvirima, i spremni smo da damo svoj doprinos i na širem međunarodnom planu.

Poštovani predsedniče,
Uvažene ekscelencije,
Dame i gospodo,

Mir se ne može ostvariti silom, samo uzajamnim poštovanjem i dogovorom, za šta nije dovoljno da samo govorimo o njemu, već i da verujemo i zajedno radimo na tome.

Hvala vam na pažnji."